

ПРЕЗИДІЯ ПОСТАНОВА

м. Київ

12.06.2018

№ П-15 - 3

Про проект постанови Кабінету Міністрів України «Про умови оплати праці педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів і установ освіти» та пов'язані з цим дії Профспілки

Президія ЦК Профспілки працівників освіти і науки України, розглянувши проект постанови Кабінету Міністрів України «Про умови оплати праці педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів і установ освіти», підтримує позицію Міністерства соціальної політики України щодо необхідності реалізації частини другої статті 61 Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII.

Президія наголошує, що цією статтею Кабінету Міністрів України доручено затвердити Схеми посадових окладів (ставок заробітної плати) педагогічних і науково-педагогічних працівників державних і комунальних закладів освіти з урахуванням норм цього Закону, а саме встановлення розміру посадового окладу педагогічного працівника найнижчої кваліфікаційної категорії в розмірі трьох мінімальних заробітних плат, а найменшого посадового окладу науково-педагогічного працівника - на 25% вище від посадового окладу педагогічного працівника найнижчої кваліфікаційної категорії, з підвищенням кожного наступного з них не менше ніж на 10% від попереднього.

Президія бере до уваги, що відповідно до пункту 1 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» закону «Про освіту» ці норми набирають чинності з 1 січня 2018 року та реалізуються відповідно до підпункту 1 пункту 6 цього розділу поетапно до 2023 року, а саме з щорічним збільшенням посадового окладу педагогічного працівника найнижчої кваліфікаційної категорії до чотирьох прожиткових мінімумів для працездатних осіб та затвердженням відповідних схем посадових окладів (ставок заробітної плати).

Президія відзначає, що в проекті постанови Кабінету Міністрів України ці положення не враховано. Натомість запропоновано встановлення залежності мінімального посадового окладу педагогічного працівника найнижчої кваліфікаційної категорії від прожиткового мінімуму лише з 1 січня 2019 року з поступовим збільшенням його до 4 прожиткових мінімумів впродовж 2023 року.

Доручено керівникам закладів та установ освіти забезпечити встановлення нових розмірів посадових окладів (ставок заробітної плати) з 1 січня 2020 року.

Запропоновано диференціацію посадових окладів та ставок заробітної плати, що передбачена постановою Кабінету Міністрів України від 30.08.2000 № 1298, яка не враховує в повній мірі умов праці педагогічних і наукових-педагогічних працівників на сучасному етапі.

Проектом пропонується установити умови оплати праці педагогічних і науково-педагогічних працівників, зокрема й у бік погіршення в частині скасування підвищень посадових окладів та ставок заробітної плати за педагогічні звання, присвоєні за наслідками атестації, та за роботу в певних типах закладів освіти, що суперечить нормам статті 61 Закону «Про освіту» та завданням, передбаченим його прикінцевими та перехідними положеннями.

Передбачено встановлення надбавок за педагогічні звання, які не впливають на формування розмірів посадових окладів та ставок заробітної плати педагогічних і науково-педагогічних працівників, що не відповідає гарантіям частини першої статті 57 Закону України «Про освіту», відповідно до якої держава забезпечує педагогічним і науково-педагогічним працівникам встановлення підвищених посадових окладів (ставок заробітної плати) за педагогічні звання.

Запропоновано безпідставне розмежування чинних підвищень ставок заробітної плати та посадових окладів педагогічних працівників за роботу в закладах освіти (класах, групах) для дітей з особливими освітніми потребами, де пропонуються доплати, та за роботу в гімназіях, ліцеях, колегіумах, коледжах тощо, де зазначаються надбавки.

Передбачається обмеження права педагогічних і науково-педагогічних працівників на виплату матеріальної допомоги, зокрема на оздоровлення, отримання якої передбачено постановою Уряду від 30.08.2000 № 1298.

Президія відзначає, що практика застосування постанови Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 № 23, згідно з якою граничний розмір надбавки за підвищення престижності педагогічної праці збільшено з 20% до 30% посадового окладу (ставки заробітної плати) з одночасним її обмеженням мінімальним розміром не менше 5%, засвідчила про зменшення на місцях таких надбавок до 5% навіть тим працівникам, кому її виплачували в розмірі 20%. Станом на травень 2018 року вчителям та іншим педпрацівникам, оплата праці яких здійснюється за рахунок освітньої субвенції, законодавчо дозволена надбавка в розмірі 30% не виплачується.

Безпідставними є норми проекту постанови про виплату надбавки в розмірі не менше 20% та 30% залежно від типів закладів освіти і категорій педпрацівників з 1 січня 2018 року в умовах, коли її чинність передбачається з 1 січня 2019 року.

Непридатною до застосування є редакція про зарахування до педагогічного стажу для виплати надбавки за вислугу років педагогічним і науково-педагогічним працівникам часу роботи у спортивних школах усіх типів та спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю.

Недоречними є застереження про встановлення та виплату надбавок, доплат, винагород, інших виплат працівникам в межах наявних коштів, оскільки питання здійснення видатків бюджетними установами виключно в межах бюджетних призначень врегульовано Бюджетним кодексом України.

Суперечать вимогам статей 105 та 97 Кодексу законів про працю України пропозиції щодо обмеження розмірів доплат за суміщення посад (професій), збільшення обсягів виконуваних робіт, за виконання обов'язків тимчасово відсутніх працівників 50% посадового окладу, згідно з якими розміри таких доплат

встановлюються на умовах колективних договорів з дотриманням норм і гарантій, передбачених законодавством, генеральною, галузевими, регіональними угодами.

Реалізація доручень Міністерству освіти і науки України забезпечити приведення своїх нормативно-правових актів у відповідність з цією постановою призведе до скасування інших специфічних умов оплати праці педагогічних і науково-педагогічних працівників, спричинених конкретними умовами роботи, що передбачені в Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженій наказом Міністерства освіти України від 15.04.1993 № 102, та Інструкції про оплату праці та розміри ставок заробітної плати професорсько-викладацького складу вищих навчальних закладів, затвердженій наказом Міністерства освіти України від 02.04.1993 № 90.

Президія наголошує на необхідності застосування законодавчо визначених можливостей для встановлення міжпосадового діапазону окладів науково-педагогічних працівників більш ніж 10% з метою відновлення їх співвідношення між педагогічними і науково-педагогічними працівниками, а також забезпечення належної оцінки праці найбільш кваліфікованої частини працюючих.

Потребує неухильного дотримання Рішення Конституційного Суду України від 22.05.2008 № 10-рп/2008 щодо неконституційності змін до статті 13 Закону України «Про оплату праці» стосовно здійснення оплати праці працівників установ і організацій, що фінансуються з бюджету, на підставі актів Кабінету Міністрів України замість норми про оплату праці таких працівників на підставі законодавчих та інших нормативних актів України, генеральної, галузевих, регіональних угод, колективних договорів в межах бюджетних асигнувань.

Президія ЦК Профспілки працівників освіти і науки України постановляє:

1. Взяти до відома інформацію про проект постанови Кабінету Міністрів України «Про умови оплати праці педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів і установ освіти».

2. Підтримати ініціативу Міністерства соціальної політики України щодо необхідності реалізації частини другої статті 61 Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII, домагаючись при цьому затвердження Кабінетом Міністрів України Схеми посадових окладів (ставок заробітної плати) педагогічних і науково-педагогічних працівників державних і комунальних закладів освіти з урахуванням законодавчих норм цього закону.

3. Наголосити на необхідності передбачення в постанові при затвердженні Схеми посадових окладів (ставок заробітної плати) педагогічних і науково-педагогічних працівників норм про:

- підвищення посадових окладів педагогічних та науково-педагогічних працівників у 2018 році, як мінімум, з 1 вересня, і до початку 2023 року розмір посадового окладу педагогічних працівників найнижчої кваліфікаційної категорії повинен відповідати чотирьом прожитковим мінімумам для працездатних осіб, а з 1 січня 2023 року – трьом мінімальним заробітним платам в такій кратності:

з 1 вересня 2018 року - 2 розміри;

з 1 січня 2019 року - 2,5 розміру;

з 1 січня 2020 року - 3,0 розміри;

з 1 січня 2021 року - 3,5 розміру;

з 1 січня 2022 року - 4,0 розміри,

а з 1 січня 2023 року - 3 розміри мінімальної заробітної плати;

- забезпечення міжпосадової та міжкваліфікаційної диференціації розмірів посадових окладів та ставок заробітної плати педагогічних і науково-педагогічних працівників з урахуванням їх кваліфікації, складності, відповідальності та умов роботи, пов'язаної з реформуванням освітньої галузі, з дотриманням норм статті 50 закону «Про освіту», незалежно від освітніх рівнів (магістра, спеціаліста, бакалавра, молодшого бакалавра);

- установлення міжпосадового діапазону розмірів окладів науково-педагогічних працівників, починаючи від найнижчої з їх посад, на рівні, як мінімум, 25%.

4. Визнати за необхідне ініціювати зміни до законодавства щодо встановлення надбавки за підвищення престижності праці педагогічних і науково-педагогічних працівників на рівні 30% посадового окладу (ставки заробітної плати) та скасування її обмеження мінімальним розміром 5% вже з 1 вересня 2018 року.

5. Домагатися передбачення в проекті постанови норми про неухильне дотримання вимог частини четвертої статті 77 Бюджетного кодексу України щодо врахування місцевими радами при затвердженні відповідних бюджетів забезпечення потреби у коштах на оплату праці працівників бюджетних установ у першочерговому порядку відповідно до встановлених законодавством України умов оплати праці та розміру мінімальної заробітної плати.

6. Вважати проект постанови Кабінету Міністрів України «Про умови оплати праці педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів і установ освіти» у запропонованій редакції таким, що не може бути підтриманий ЦК Профспілки працівників освіти і науки України та потребує доопрацювання з метою забезпечення реалізації норм статті 61 Закону України «Про освіту» щодо затвердження Схеми посадових окладів (ставок заробітної плати) педагогічних і науково-педагогічних працівників державних і комунальних закладів освіти з дотриманням вимог цього закону.

7. Звернутися з відповідними пропозиціями до Міністерства соціальної політики України, Міністерства освіти і науки України, Кабінету Міністрів України, Федерації профспілок України щодо необхідності прискорення прийняття рішення про підвищення рівня оплати праці педагогічних і науково-педагогічних працівників з дотриманням вимог статті 61 Закону України «Про освіту» та порядку її реалізації.

Голова Профспілки

Г.Ф.Труханов